

ആൾദൈവസംസ്കാരവും മാതാ അമൃതാനന്ദമയിഘോഷവും

കിരൺ പ്രഭാകർ

ദൈവത്തെ അന്വേഷിക്കൽ

മനുഷ്യനു പ്രാപിക്കാനാവാത്തതാണു ദൈവത്തിന്റെ അവസ്ഥയെങ്കിൽ അതിനോടു ഇതെഴുതുന്ന ആളിനു യാതൊരു താത്പര്യവുമില്ല. മനുഷ്യനു ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയാത്തതാണു ദൈവമെന്ന ആശയമെങ്കിൽ അതിനോടു ചരിത്രപരമായ വിധോജിപ്പാണ് ഈ ലേഖകനുള്ളത്. ദൈവത്തിന് മനുഷ്യനിൽനിന്നും വേറിട്ട ഒരു അസ്തിത്വമാണെങ്കിൽ അസ്തിത്വപരമായ അകലമാണ് ഈ വിചിന്തകനുള്ളത്... അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു ദൈവം എന്ന പ്രതിഭാസം ഈ ലേഖനത്തിൽ അന്വേഷിക്കപ്പെടുന്നതും...

ആൾദൈവം എന്ന പരിഹാസസംജ്ഞ

ദൈവം എന്ന പ്രതിഭാസം ഇവിടെ അന്വേഷണ

ത്തിനു വിധേയമാകുന്ന സാഹചര്യം ആൾദൈവമെന്ന പരിഹാസസംജ്ഞയെ സംബന്ധിച്ച സങ്കല്പങ്ങളുടെതാണ്. പുരോഗമനസംഘങ്ങളും ഇടതുപക്ഷ കക്ഷിരാഷ്ട്രീയസംഘങ്ങളും മതപരമായ ആരാധനാമനസ്സിനെ നിഷേധിക്കുന്ന സമൂഹവൃത്തവുമെല്ലാം ഒന്നുപോലെ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഈ സംജ്ഞ അർത്ഥമാക്കുന്നതെന്താണ് എന്ന് അന്വേഷിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പ്രസ്തുത സംജ്ഞയുടെ പ്രയോഗത്തെ മുൻനിർത്തി ആൾദൈവമെന്നതും ആൾദൈവസ്ഥാപനമെന്നതും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന വിവക്ഷിതങ്ങളെ ക്രമീകരിക്കാം.

ഒന്ന്. കേവലനായ മനുഷ്യൻ താൻ ദൈവമാണെന്നു സ്വയം ഉന്നയിക്കുന്ന വാദമാണ് ഇതിന് അടിസ്ഥാനം. താൻ ദൈവമാണെന്ന് ഒരാൾ പറയുന്നതിന് ഏതെങ്കിലും യുക്തികളുടെയോ

നൈസർഗ്ഗിക ജീവിതവീക്ഷണത്തിന്റേയോ പിൻബലമുണ്ടാവില്ല. ഹേതുക്കൾക്കുപരിയായി താൻ ദൈവമാണെന്ന് ഒരാൾ പറയുന്നു. അതിനെ പ്രസ്തുത വ്യക്തിയുമായി ചേർന്നുനില്ക്കുന്ന ഒരു സ്ഥാപനം (ചിലപ്പോൾ ഒരു വെള്ളക്കോളർ വാണിജ്യസമൂഹം) ശേഷിച്ച സമൂഹത്തിലെ സാധ്യമായ മണ്ഡലങ്ങളിൽ അടിച്ചേല്പിക്കുന്നു. ഇതു ദൈവം എന്ന പരികല്പനയെ തങ്ങൾക്കുതകും വണ്ണം വ്യാഖ്യാനിച്ചും ഇയാൾ ദൈവമാണെന്നു ധരിപ്പിക്കുന്ന അദ്ഭുതപ്രവൃത്തികൾ അടങ്ങിയ നിമിത്തങ്ങളെ ഉപജാപങ്ങളിലൂടെ സൃഷ്ടിച്ചുമാണ് ഈ സ്ഥാപനസമൂഹം സാധ്യമാക്കുന്നത്. ചുരുക്കത്തിൽ കപടതയിലൂടെയുള്ള വിശ്വാസവാണിജ്യമാണ് ഇതു ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത് എന്നു പറയാം.

രണ്ടു്. താൻ ദൈവമാണ് എന്ന പ്രസ്താവനയും അതിനെ വെളിപാടാക്കി എടുത്തു കാട്ടുന്ന പ്രചാരവേലയും അയുക്തികവും അസംബന്ധാത്മകവും മനോവികലത പ്രകടിപ്പിക്കും വിധം ഉന്മാദാത്മകവും ആയ ആരാധനയെ മുൻനിർത്തി രൂപപ്പെടുന്നതോ സംഘടിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതോ ആയിരിക്കുന്നു.

മൂന്നു്. ആൾദൈവത്തിന്റെ വ്യക്തിത്വം ഒന്നു കിൽ പ്രതിലോമകരമായ മാനസികവൈകല്യമുള്ളതായിരിക്കും (ഗോഡ് മാൻ സിൻഡ്രോം പോലെയുള്ള മനോവികലതകൾ). അല്ലെങ്കിൽ സമൂഹത്തിന്റെ മാനസിക ദൗർബല്യത്തെ മുതലെടുക്കും വിധം രൂപപ്പെടുത്തപ്പെട്ടതായിരിക്കും. എന്തുതന്നെയായാലും ആൾദൈവവും ആൾദൈവപ്രസ്ഥാനവും പ്രതിലോമ മാനസിക വൈകല്യങ്ങളെയാണ് അവലംബമാക്കുന്നത്.

മേല്പറഞ്ഞ വസ്തുതകളിൽ അടിസ്ഥാനപരമായി രണ്ടുകാര്യങ്ങളാണുള്ളതു്. ഒന്നു സവിശേഷമായ ഒരു വ്യക്തിത്വം താൻ ദൈവമാണെന്നു സ്വയം വാദമുന്നയിക്കുന്നതും അതു സമർത്ഥിക്കുന്നത്. രണ്ടു ദൈവവ്യക്തിയുടെയും സമൂഹത്തിന്റെയും ദുർബ്ബലതകൾ മുതലെടുക്കപ്പെടുന്നത്. ഈ രണ്ടു കാര്യങ്ങളും ഊന്നൽ നൽകുന്നത് ആൾദൈവവ്യവഹാരത്തിലെ ദൈവം എന്ന സങ്കല്പമാണ്. അത് അയുക്തികമാണ്. ശാസ്ത്രങ്ങളാൽ ന്യായീകരിക്കപ്പെടാനാവാത്തതാണ്. സാമ്പത്തികലാഭത്തെ മുൻനിർത്തിയുള്ളതാണ്. അസംബന്ധാത്മകമാണ്. അതിനെല്ലാം ഉപരി ഉന്മാദാത്മകവുമാണ്. ഇവിടെ ദൈവാനുഷ്ഠാനം ഒരിക്കലും താത്ത്വികമായിരിക്കുന്നുമില്ല.

ഇനിയും ദൈവം എന്ന സങ്കല്പത്തെയും അങ്ങനെ ഒരു സങ്കല്പത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള അനുഷ്ഠാനത്തെയും സംബന്ധിച്ചു മാതാ അമൃതാനന്ദമയിപ്രസ്ഥാനം മുന്നിലേക്കുവയ്ക്കുന്ന വീക്ഷണങ്ങളും വിശകലനം ചെയ്യാം.

ദൈവാനുഷ്ഠാനം.

നാം ദൈവത്തെക്കുറിച്ചു പരിചിന്തിക്കുന്നതും ദൈവപരമായ വ്യവഹാരങ്ങൾക്കു സ്വീകരണമനോഭാവം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതും എന്തുകൊണ്ടാണ്? മനുശാസ്ത്രത്തിന്റെ കാലാനുക്രമമായ വളർച്ച പ്രയോഗവിജ്ഞാനത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കാതിരിക്കുകയും അറിവിനെ പാഷണ്ഡരീതിയിൽ ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രാകൃത മനുശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പറയുംപോലെ മാനുഷികമായ ദുർബ്ബലതയും മാനസികമായ കുറ്റബോധവുമാണ് അതിനു നിദാനമെന്ന് നിനയ്ക്കുന്നതു ശുദ്ധ അസംബന്ധമാണ്. കാരണം, മനുഷ്യനെ കുറച്ചുകാണുന്ന ആ സമീപനംതന്നെ അപമാനവീകരണത്തിന്റെ ആശയാടിത്തറയാണു ചിന്തയ്ക്കു സമ്മാനിക്കുന്നത്. അമ്മ തന്റെ ഉപദേശങ്ങളിൽ പറയാറുള്ള ഒരു കാര്യമിവിടെ സവിശേഷതയാർജ്ജിക്കുന്നു. ഭക്തി ഒരു ദൗർബ്ബല്യമല്ല - ഭക്തൻ ദുർബ്ബലനല്ല എന്നതാണിത്. ഏതെങ്കിലും വിധത്തിലെ മാനസികമായ ദൗർബ്ബല്യമാണു ദൈവാനുഷ്ഠാനത്തിനു കാരണമാകുന്നതെന്ന വാദം ആരോഗ്യകരമായ തത്ത്വശാസ്ത്രപരമായ അനുഷ്ഠാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമാവില്ല എന്നുതന്നെയാണ് ഇതർത്ഥമാക്കുന്നത്.

ഇനിയും ദൈവം മാനുഷികമായ ഒരു ഭാവനമാത്രമാണെന്നും അതു മാനുഷിക ജീവിതപ്രക്രിയയുടെ അനുഭവാത്മകമായ മാനസികപ്രേക്ഷണമാണെന്നും പറയുന്ന യുക്ത്യാധിഷ്ഠിതവിചാരമുണ്ട്. അതും തികച്ചും അസംബന്ധാത്മകമാണ്. കാരണം, ഇത്തരം ഒരു സമീപനം മാനുഷിക പ്രകൃതത്തിൽ സാമാന്യവൽകൃതമായി കേവലമാനസികത ആരോപിക്കുന്നു എന്നതുതന്നെ. കർമ്മങ്ങളുടെ ഈശ്വരോന്മുഖതയെ സംബന്ധിച്ചു സാധാരണഭാഷയിൽ അമ്മ വിശദമാക്കുന്ന വസ്തുതകൾ ഈ താത്ത്വിക അടിത്തറയുടെ വെളിവാക്കലാണ്. മനോവിഷമം - അഥവാ 'വിഷാദം' മാറാൻ - കർമ്മബദ്ധമായ ജീവിതത്തിന്റെ അനന്തവിചിത്രതയും സൂക്ഷ്മതയും മനസ്സിലാക്കുകയാണു വേണ്ടത്. അമ്മയുടെ ഉദാഹരണം കടമെടുത്തു പറഞ്ഞാൽ വീണുപോയ ഒരാൾ വീണുകിടന്നു പരിതപിക്കുകയല്ല വേണ്ടത് എഴുന്നേല്ക്കാനും നടക്കാനും ഇനിയുമുള്ള കാലത്തേക്ക് അതിനെ പാഠമാക്കാനുമാണു ശ്രമിക്കേണ്ടത്. കൂടാതെ വീണുകിടക്കുന്നവനെ എഴുന്നേല്ക്കാൻ സഹായിക്കുകയും വേണം. ഒരാൾ തന്റെ കഴിവു തിരിച്ചറിയുന്നതും മറ്റൊരാളിനോടു ദയാപരമായി പെരുമാറുന്നതുമാണു ഇവിടെ അമ്മയുടെ ഉദാഹരണങ്ങളിലെ ഐശ്വര്യപ്രക്രിയ. ഇതിനെല്ലാം ഉപരിയായി

അമ്മദൈവം ആകാശങ്ങൾക്കപ്പുറത്തല്ല എന്നതും ഊന്നിപ്പറയുന്നതു കാണാം. മനുഷ്യവുമായ ജീവ പ്രക്രിയയുടെ പരിധികൾക്കു പുറത്തുള്ളതല്ല ദൈവം എന്ന അസ്തിത്വമെന്നതത്രേ ഇതിന്റെ പൊരുൾ.

മൂന്നാമതായി മാനുഷികമായ സാമൂഹികജീവിതത്തിൽ ഗുണപരമായ ചിന്തകൾ ഒഴിവാക്കാനാവാത്തതാണെന്നും അങ്ങനെയെങ്കിൽ ദൈവം എന്നതു ഗുണാസ്പദമായ ഒരു പുരോഗമന കാഴ്ചപ്പാടാണെന്നും മറ്റൊരു രീതിയിലെ വ്യവഹാര വാദമുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിനു ദസ്തയോവ്സ്കിയുടെ കഥാപാത്രങ്ങൾ ദൈവവും പിശാചും ഒരുമിച്ചു കൂടിയിരിക്കുന്ന ദന്ധവ്യക്തിത്വങ്ങളാണ് എന്നുപറയുംപോലെ. ഈവിധമുള്ള വ്യവഹാരം സാമൂഹികജീവിതത്തിന്റെ ഭിന്നമണ്ഡലങ്ങളിൽ ഗുണപരമായ ചിന്തകളുടെ പരിസരത്തിൽ രൂപപ്പെടുന്നതാണ്. ഈ വീക്ഷണത്തിൽ ചില പുരോഗമനവശങ്ങൾ കണ്ടെത്താനാവുമെങ്കിലും ആത്യന്തികമായി ദൈവമെന്ന അസ്തിത്വസാധ്യതയെ വ്യവച്ഛേദിച്ചു കാട്ടുന്നതിലെ മാനകങ്ങളെ അവ്യക്തവൽക്കരിക്കുന്നതിനാൽത്തന്നെ അതിനെ സൈദ്ധാന്തികമായി സ്വീകരിക്കാൻ വിഷമമാണ്. മാത്രവുമല്ല ഗുണപരമായി ദൈവത്തെക്കുറിച്ചു സംസാരിക്കുമ്പോഴൊക്കെയും അതിനു വിപരീതമായ പിശാച് എന്ന സങ്കല്പത്തെയും ഈ വീക്ഷണം ക്ഷണിച്ചുവരുത്തും. ചുരുക്കത്തിൽ വിപരീതജോഡികളുടെ ബലതന്ത്രത്തിലെ പരിനിഷ്ഠനിർവ്വചനത്തിലേക്കു ദൈവത്തെ അതു തളച്ചിടും. മാത്രവുമല്ല മേല്പറഞ്ഞ പ്രാകൃത മനശ്ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ സിദ്ധാന്തത്തിലേക്കു വഴുതിവീഴുകയും ചെയ്യും (കുറ്റബോധവും ദുർബ്ബലതയും കാരണം). പിശാചിന്റെ ഗുണങ്ങളിൽനിന്നും മനുഷ്യൻ രക്ഷനേടാനായി എത്തുന്ന ഇടമാവും ദൈവത്തിന്റെത്. നീചമൂർത്തികളുടെ ആരാധന സമൂഹത്തിൽ നിലനില്ക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതു ശ്രദ്ധിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല എന്ന് അമ്മ ഊന്നിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണ്. പേയിനെയും പിശാചിനെയും വിശ്വസിക്കുകയും ആരാധിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഏർപ്പാടു മനുഷ്യൻ നിർത്തണം എന്നു പറഞ്ഞ നവോത്ഥാന ആദ്ധ്യാത്മിക പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽത്തന്നെയാണ് മാതാ അമൃതാനന്ദമയി പ്രസ്ഥാനമെന്നതും ഇവിടെ ശ്രദ്ധേയമാണ്.

അപ്പോൾ പ്രാഥമികമായി വെളിവാകുന്ന വസ്തുതകൾ.

ഒന്ന്. മാതാഅമൃതാനന്ദമയിപ്രസ്ഥാനം, അമ്മയുടെ ഉപദേശങ്ങളിലൂടെ മുന്നിലേക്കുവരുന്ന ദൈവസങ്കല്പം താന്ത്രിക അടിത്തറയുള്ള തത്ത്വശാസ്ത്രപരമായ ഒന്നാണ്. അല്ലാതെ ഏതെങ്കിലും

വിധത്തിലെ സ്വയം ന്യായീകരണത്തിനായുള്ള അയുക്തിക വാദമല്ല.

രണ്ട്. ദൈവം മാനുഷികമായ ദുർബ്ബലതയുടെ രക്ഷാകേന്ദ്രമല്ല. അതായതു മനോബദ്ധമല്ല.

മൂന്ന്. അതു മാനസികമായ പ്രേക്ഷണത്തിന്റെ ഭാവനാസൃഷ്ടിയല്ല. അതായതു മനോസൃഷ്ടിയല്ല.

നാല്. അതു ഗുണവൈപരീത്യബോധത്തിൽ നിർവ്വചിക്കപ്പെടുന്നതല്ല. ഗുണാതീതമാണ്.

ഇവിടെയാണ് ദൈവം എന്ന അസ്തിത്വം എവിടെയാണ് എന്ന വിചിന്തനത്തിനു സൈദ്ധാന്തികർ മുതിരുന്നത്. പ്രാതിഭാസികമായ ദൈവാസ്തിത്വം ചിന്തയ്ക്കു വിധേയമാവുകയാണിവിടെ. ദൈവമെന്ന അസ്തിത്വമുണ്ടോ...? ഉണ്ടെങ്കിൽ അതെവിടെയാണ്...? പ്രപഞ്ചത്തിലാണോ...? പ്രപഞ്ചത്തിലാണെങ്കിൽ പ്രപഞ്ചമെന്നത് എങ്ങനെയുള്ളതാണ്?

അനുഭവിക്കേണ്ടതാണു ദൈവം.

അനുഭവത്തിലൂടെയാണ് ദൈവത്തെ അന്വേഷിക്കേണ്ടത് എന്ന പരികല്പന രൂപപ്പെടുന്ന സാഹചര്യമിതാണ്. അനുഭവമെന്ന ജീവചക്രവാളമാണു ദൈവാസ്തിത്വം പ്രപഞ്ചത്തിലെങ്കിൽ അതിനെ പ്രാതിഭാസികമായി വിവരിക്കുവാനുള്ള പരിധി. ഇവിടെയാണ് ദൈവത്തെ അറിയുകയാണ് വേണ്ടതെന്നും ദൈവത്തെ അനുഭവിക്കുകയാണ് വേണ്ടത് എന്നും അമ്മ ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞുതരാറുള്ള ഉപദേശം പ്രസക്തമാകുന്നത്.

ഇനിയും അനുഭവത്തെ സുവ്യക്തമായി നിർവ്വചിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അനുഭവം അയുക്തികമല്ല. യുക്തി കാര്യകാരണബന്ധം മാത്രമല്ല. അതിനും ഉപരിയായി അനേകം വസ്തുതകൾ യുക്തിയെ രൂപപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. അമ്മ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു രൂപകമുണ്ട്. പഞ്ചസാര എന്നെഴുതിയ കടലാസ് മധുരിക്കില്ല. പക്ഷേ, പഞ്ചസാര മധുരിക്കും എന്ന ലളിതമായ താത്ത്വികാവതരണമാണത്. മധുരം എന്ന രസനാഗുണം, പഞ്ചസാര ഭുജിക്കുമ്പോഴുള്ള ശാരീരിക മാറ്റം, പഞ്ചസാര ഭുജിച്ചു എന്ന അറിവ്, ഭുജിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റു ലവണാദികളിൽനിന്നുള്ള അതിന്റെ വ്യതിരിക്തത, പഞ്ചസാര ഭുജിക്കുമ്പോൾ അതിലെ പ്രാപഞ്ചിക മൂലകങ്ങൾ ഭുജിച്ചു എന്നറിവ് എല്ലാം ഈ ഭോജനാനുഭവ പ്രക്രിയയിൽ സംഭവിക്കുന്ന അനുഭവങ്ങളാണ്. അപ്പോൾ അനുഭവം എന്നതു പരമവും സൂക്ഷ്മവുമായ ആചരണമാണ് എന്നു വരുന്നു. പ്രപഞ്ചത്തെ അനുഭവിക്കുക എന്നാൽ അതിനെ സൂക്ഷ്മമായി ആചരിക്കുക എന്നു സാരം. അതായത് അനുഭവം എന്നത് ഇവിടെ ആചരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത മറ്റൊരുവനുവേണ്ടി വ്യവഹരിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്ന ഒന്നല്ല എന്നുസാരം. കുറച്ചുകൂടി സൂക്ഷ്

മമായാൽ ദൈവത്തിന്റെ അസ്തിത്വം പ്രാപഞ്ചികമായി അന്വേഷിക്കുക എന്നുവെച്ചാൽ തികച്ചും ആത്മനിഷ്ഠമായ ഒരു പദ്ധതിയാണെന്നുസാരം. ഇവിടെ ആത്മനിഷ്ഠം എന്ന സംജ്ഞ വസ്തുനിഷ്ഠം എന്നതിന്റെ വിപരീതമായല്ല കടന്നുവരുന്നതെന്നും ഓർക്കണം. അതായത് ആത്മനിഷ്ഠമായ അറിവുകൾ അനുഭവാത്മകമായി വസ്തുനിഷ്ഠതനെയായിരിക്കട്ടെ. അല്ലെങ്കിൽ വ്യക്തമായാൽ പ്രപഞ്ചത്തെ ആത്മനിഷ്ഠമായ അനുഭവപ്രക്രിയയായ ആചരണത്തിലൂടെ അറിഞ്ഞാണു ദൈവത്തിന്റെ അസ്തിത്വത്തെക്കുറിച്ചു വ്യവഹരിക്കേണ്ടത് എന്നുവരുന്നു. (ഇത്തരം ആചരണാനുഭവജ്ഞാനമാണ് ആചാര്യന്മാർ ഏകുന്ന ദൈവാനുഭവം. ആചരിക്കാതെ അനുഭവാത്മകമായി അന്വേഷിക്കാതെ മറ്റൊരാൾക്ക് അതിൽ അഭിവ്യക്തിയുണ്ടാവില്ലതാനും.)

പ്രപഞ്ചത്തെ ഇപ്രകാരം ആത്മവൽക്കരിക്കുമ്പോൾ ബാഹ്യപ്രപഞ്ചമെന്നും ആന്തരികപ്രപഞ്ചമെന്നും വ്യവച്ഛേദിക്കാവുന്ന അനുഭവ സംവർഗ്ഗങ്ങൾ വ്യാവഹാരികമായി കടന്നുവരും. ബാഹ്യത്തിൽനിന്നും ആത്മനിഷ്ഠതയിലേക്കു കടക്കുമ്പോൾ, അനുഭവപ്രക്രിയ പ്രപഞ്ചത്തെ ആത്മനിഷ്ഠമായ അനുഭവ യാഥാർത്ഥ്യമാക്കിമാറ്റുന്നു. ഈ പ്രക്രിയയെ നാനാതരം രൂപകങ്ങളിലൂടെയും നേരിട്ടും ബോധ്യമാക്കിത്തരുന്നതിനു പരഗതം ഉദാഹരണങ്ങളാണ് അമ്മയുടെ സന്ദേശങ്ങളിലുള്ളത്. ബാഹ്യത്തിൽനിന്നുവേണം സാധകൻ ആഭ്യന്തരലോകത്തേക്കു പ്രവേശിക്കാനെന്ന് അമ്മ ഇതിനെ വിവേകം സ്മരിക്കുന്ന ഉക്തികളിലൂടെ അനേകം സന്ദർഭങ്ങളിൽ വ്യക്തമാക്കിത്തരുന്നു. ഇത്തരം അനുഭവാത്മകതയിൽനിന്നുമാണു ഞാൻതന്നെയാണു ബ്രഹ്മം അഥവാ, ദൈവം എന്ന സാധ്യത എന്നിൽനിന്നും ഭിന്നമല്ല എന്ന അറിവു സംജാതമാകുന്നത്. ഇതിനെ ആചാര്യന്മാർ വ്യാവഹാരികമായി വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഞാനെന്തെന്ന് അന്വേഷിക്കുന്നതിനായി - ഞാൻ അതാണോ..? അതല്ല... അതല്ല എന്നു പലവുരു ഉത്തരം കണ്ടെത്തിയുകയോടെ ഈ ദൈവാനുഭവജ്ഞാനം സൂത്രരൂപത്തിൽ നമുക്ക് അവർ പകർന്നുതന്നിട്ടുണ്ട്. ശ്രീശങ്കരാചാര്യരുടെ അദ്വൈതചിന്താപദ്ധതി ഇത്തരം ആചരണാനുഭവത്തിന്റെ യുക്തിസഹവും തത്ത്വശാസ്ത്രപരവുമായ മഹാസാക്ഷ്യമാണ്.

ഞാൻ തന്നെയാണു ദൈവം, അഥവാ എന്നിൽത്തന്നെയാണു ദൈവം എന്ന കണ്ടെത്തൽ സനാതനധർമ്മചിന്താപദ്ധതിയുടെയും ഭാരതത്തിന്റെയും തത്ത്വശാസ്ത്രപരവും സൂക്ഷ്മവുമായ സംഭാവനയാണ് എന്നു പറയേണ്ടിവരുന്നു. ഇവിടെ ഞാൻ എന്ന ആത്മനിഷ്ഠത വസ്തുനിഷ്ഠമാണെന്നു മുൻപു പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞതാണല്ലോ.

അതിനാൽ ഞാൻ ദൈവമാണ് എന്ന വാക്യം നീ ദൈവമല്ല എന്ന അർത്ഥത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നില്ല. ഞാൻ എന്നതിന്റെ സാമാന്യതയാണ് ഇവിടെ നീ. അഥവാ ഞാനാണു ദൈവം എന്നു പറഞ്ഞാൽ അതിനർത്ഥം നീയാണു ദൈവം എന്നാണ്.

അപ്പോൾ ചുരുക്കത്തിൽ

ഒന്ന്. ദൈവം അസ്തിത്വ സാധ്യതയാണ്. പക്ഷേ, അത് ആകാശങ്ങൾക്കപ്പുറത്തെ അനുഭവത്തിനു വഴങ്ങാത്ത അസ്തിത്വമല്ല.

രണ്ട്. എന്നിൽനിന്നും ഭിന്നമല്ല ദൈവം മൂന്ന്. ഞാൻതന്നെയാണു ദൈവം എന്നതു നീയല്ല ദൈവം എന്നല്ല അർത്ഥമാക്കുന്നത്. മറിച്ചു സാമാന്യതയിൽ നീയാണു ദൈവം എന്നാണ്. അദ്വൈതാനുഭവത്തിന്റെ ആചാര്യ നിദർശനം.

ഇവിടെയാണു മക്കളും അമ്മയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം പ്രധാനമായിത്തീരുന്നത്. അമ്മയെന്ന ആചാര്യസ്ഥാനവും മക്കളെന്ന അന്വേഷിയുടെ സ്വത്വവും അനുഭവാത്മകമായി സംയോജിക്കപ്പെടുകയാണിവിടെ. അമ്മ മക്കളെക്കൊണ്ടു് ഓംകാരദിവ്യപ്പൊരുളിന്റെ ഓമനമക്കളായാണ്. അമ്മയുടെ സന്ദേശങ്ങളൊക്കെയും ആത്മസ്വരൂപികളും പ്രേമസ്വരൂപികളുമായവർക്കാണ്. നീയാണു ദൈവം എന്നു വാക്കോരോനിലും ആവർത്തിച്ചു പറയുകയാണ് അമ്മ. നീയാണു ദൈവമെന്നു പറയാൻ അദ്വൈതാനുഭവത്തിൽ ജീവിക്കുന്നവർക്കേ സാധിക്കൂ. ദൈവാനുഭവജ്ഞാനത്തെ ആചരിച്ചവർക്കേ ആ കാഴ്ചയുണ്ടാവൂ. ഇതിന്റെ പൊരുളറിയാത്തവരാണു മലയാളി, സ്വന്തം അമ്മയെ തള്ളയെന്നു വിളിക്കുകയും മാതാ അമൃതാനന്ദമയിദേവിയെ അമ്മയെന്നു വിളിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നു പരാതിപ്പെടുന്നത്. പെറ്റുവളർത്തുന്ന അമ്മയെയും ജ്ഞാനമേകുന്ന അമ്മയെന്ന ആചാര്യസ്ഥാനത്തെയും അറിയാവുന്ന മലയാളിക്കുള്ള നിന്ദാസ്തുതിയായി ആ പരാതി ശേഷിക്കട്ടെ...

അദ്വൈതശാസ്ത്രം മനസ്സിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു സംസ്കാരത്തിൽ ആൾദൈവം എന്നുപറക്കെ പറഞ്ഞാക്ഷേപിക്കുന്ന സങ്കല്പം നിലനില്ക്കില്ല എന്നതു സുവ്യക്തമാണല്ലോ. ഇത്രയേറെ സ്വതന്ത്രാനുഭവജ്ഞാനത്തിനു ധീഷണാസ്വാതന്ത്ര്യം അനുവദിക്കുന്ന അദ്വൈതചിന്താപദ്ധതി കൾട്ട്മുവ്മെന്റിൽപ്പെടുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളെ ഒരിക്കലും വാർത്തെടുക്കില്ല. ഞാനാണു ദൈവം എന്ന വ്യവഹാരത്തിനുപോലും ഈ തത്ത്വശാസ്ത്രമണ്ഡലത്തിൽ നീയാണു ദൈവം എന്നാണ് അർത്ഥം. ഞാനാണു ദൈവം എന്നു സ്വയം ആരോപിക്കുന്ന ആൾദൈവത്തിനു പകരം ഭാരതസംസ്കാരത്തിൽ

നീയാണു ദൈവം എന്നു സമൂഹത്തോടു വിളിച്ചു പറയുന്ന ആചാര്യനെയാണു കാണാനാവുക. അമ്മയും ആ ആചാര്യപരമ്പരയുടെ കണ്ണിയായി നമ്മോടു വിളിച്ചുപറയുന്നത് -ആത്മസ്വരൂപികളെ നിങ്ങളാണു ദൈവമെന്നാണ്. പക്ഷേ, ആചാര്യന്മാരെ മനസ്സിലാവാത്ത ജീർണ്ണമനസ്സുള്ള സമൂഹവൃത്തം സ്വയം ദൈവവാദമായി എല്ലാറ്റിനെയും കാണുന്നു. കണ്ണാടി പ്രതിഷ്ഠിക്കാണുവോഴും തത്ത്വദീക്ഷയില്ലാത്ത ഉലൂകമനസ്സ് അവരുടെ കണ്ണടപ്പിച്ചു കളയുന്നു. മാതാ അമൃതാനന്ദമയീ പ്രസ്ഥാനത്തെയും ആശ്വൈര്യങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽ ചേർത്തു വ്യവഹരിക്കുന്നവരുടെ അറിവിലേക്കായാണ് അമ്മ പറഞ്ഞ വാക്കുകളെ മുൻ നിർത്തി ദൈവമെന്ന സങ്കല്പത്തെ നിർദ്ധാരണം ചെയ്യുന്ന ഒരു യത്നത്തിന് ഇവിടെ മുതിർന്നത്. അമ്മ പറയുന്ന ദൈവം എന്ന സങ്കല്പം സ്വയം ന്യായീകരണത്തിന്റെതല്ല എന്നു മനസ്സിലാക്കുക. സനാതനസംസ്കൃതിയുടെ കണ്ണിയായി, അദൈതാനുഭവത്തിന്റെ നിദർശനമായി ആചാര്യമനസ്സിന്റെ കാലികമായ ഭാഷയായി അതിനെ മനസ്സിലാക്കാൻ ഇനിയെന്തു തത്ത്വശാസ്ത്രമുഖവുരയാണ് ആവശ്യമായത്? ആത്മസ്വരൂപിയാണു നീ എന്ന അറിവു പകർന്നു നൽകുന്ന ആ ആചാര്യശബ്ദം ത്യജിച്ച് അതിനെ ആശ്വൈര്യഭാഷണമായി കാണാൻ എന്തു വിശേഷതത്ത്വശാസ്ത്രമാണു വിമർശകരുടെ പക്ഷത്തുള്ളത് എന്നതു വെളിവാക്കണം? നിങ്ങൾ പറയുന്ന വാദങ്ങൾകൊണ്ട് അഹം ബ്രഹ്മാസ്മി യെന്നും തത്ത്വമസിയെന്നും നമ്മെ പഠിപ്പിച്ച അദൈതചിന്താ പ്രവക്താവായ ശ്രീശങ്കരനെ മാൻ ഓഫ് ഗോഡ് സിൻഡ്രോമിന്റെ വിലക്ഷണവ്യക്തിത്വമായി വിവരിക്കുവാനുള്ള മൗഢ്യം നിങ്ങൾക്കായെന്നാണോ ഇതുകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്...? അങ്ങനെയെങ്കിൽ ശ്രീ അമൃതാനന്ദമയീദേവി യെയും കുറ്റം പറഞ്ഞുകൊള്ളുക. കാരണം, അഭിപ്രായങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾ ആശ്വൈര്യങ്ങളായി മാറിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

മേല്പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ കാണാതിരിക്കാനും ആശ്വൈര്യവാദം ഊട്ടിയുറപ്പിക്കുവാനും ഒരു സമൂഹം പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമായെന്നതുപോലെ മുന്നിലേക്കു വരുന്നതെന്തുകൊണ്ടാണ്. അവരുടെ കാഴ്ചയിൽ സംഭവിക്കുന്ന വികലതയ്ക്കു നിദാനമെന്താണ്? അതും അന്വേഷിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ആശ്വൈര്യം എന്ന സംജ്ഞയുടെ വിശ്വാസവിവക്ഷകൾ

ആശ്വൈര്യം എന്ന സങ്കല്പം അതിന്റെ പരിഹാസപരികല്പനയിലൂടെ വെളിവാക്കുന്ന ഒരു സംഗതിയുണ്ട്. ആളല്ലാത്ത ദൈവം എന്നതാണത്. അല്ലാ

ചിന്തിച്ചാൽ മനസ്സിലാക്കാം ആശ്വൈര്യത്തെ പരിഹസിക്കുകവഴി ഒരാൾ ചെയ്യുന്നത് ആളല്ലാത്ത ആകാശത്തിനപ്പുറമിരിക്കുന്ന അശരീരിയായ തലച്ചോറില്ലാത്ത അയുക്തികതയുടെ അരാജകത്വമുള്ള ഏതോ ഒരു ദൈവത്തെ സമർത്ഥിക്കുകയാണ്. എത്ര വൈരുദ്ധ്യാത്മകമായ അപഹാസ്യതയാണത്. ആശ്വൈര്യം എന്ന് ഒരാൾ മറ്റൊരാളെ വിളിക്കുമ്പോൾത്തന്നെ അതു വിപരീതായുധമായിത്തീർന്നു വക്താവിന്റെ ദൈവസങ്കല്പത്തെ അപഹസിക്കുന്നു. ശത്രുവിനെ ഷോക്കിപ്പിച്ചു കൊല്ലാനായി ഇരുമ്പുദണ്ഡ് ഉപയോഗിക്കുന്നതുപോലെ ആപത്കരമാണത്. ഈ വൈരുദ്ധ്യത്തിലൂടെ വെളിവാക്കുന്ന വസ്തുതകൾ വളരെ ശ്രദ്ധേയമാണ്.

യഥാർത്ഥത്തിൽ ആശ്വൈര്യം എന്ന സംജ്ഞ വൈരുദ്ധ്യാത്മകമായി ഉന്നയിക്കുന്ന ആകാശങ്ങളിലെ ദൈവം എന്ന വ്യംഗ്യം ആ സംജ്ഞരൂപപ്പെട്ട കോളനീവത്കൃതമായ ആശയപരിസരത്തെയാണ് എടുത്തുകാട്ടുന്നത്. ആളല്ലാത്ത ആ ദൈവം പാശ്ചാത്യമായ ഏകദൈവവിശ്വാസത്തിന്റെതാണ്. സത്യത്തിൽ സവിശേഷമായ സാംസ്കാരിക ചരിത്രഘട്ടത്തിൽ, സവിശേഷമായ ദൈവശാസ്ത്ര ബോധനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ രൂപപ്പെട്ട ഒരു സംജ്ഞയെ അതിന്റെ സാഹചര്യത്തിൽനിന്നും എടുത്തുമാറ്റി അർത്ഥഭേദത്തോടെ ഉന്നയിക്കുന്ന പാപകർമ്മംകൂടിയാണ് ഈ സംജ്ഞയുടെ ഇന്നു കാണുന്ന പ്രയോഗരൂപം. സമൂഹത്തിൽ പ്രാഗസ്ഥിത്വമുള്ള ഏകദൈവത്തിന്റെ ആളായി മാറുവാൻ അല്ലെങ്കിൽ ദൈവപുത്രനായി മാറുവാൻ അവശ്യം വേണ്ടതു നിമിത്തങ്ങളുടെ വെളിവാക്കലും ഗ്രഹണവുമാണ്. ഇവൻ ദൈവപുത്രനോ എന്ന സന്ദേഹവും അജ്ഞാനികളുടെ സമൂഹത്തിൽ മനുഷ്യനായി (ആളായി) മാറിയ ദൈവത്തിന്റെ സമൂഹത്തിൽ അന്നേയുണ്ടായി. ആ സന്ദേഹത്തിന്റെ എല്ലാ പാപവും ആ ദൈവപുത്രൻ സഹിക്കുകയും ചെയ്തതായി നമ്മെ വേദപുസ്തകം പഠിപ്പിക്കുന്നു. ബൈബിൾ ഈ അർത്ഥത്തിൽ യേശുവിന്റെ ചരിതം മാത്രമല്ല. യേശുവിനെ ഒറ്റുകൊടുത്തു പരിഹസിച്ചു പീഡിപ്പിച്ചുകൊന്ന ഒരു ജനതയുടെയും കൂടി ചരിതമാണ്. ഇതൊക്കെയും ദൈവത്തിന്റെ ഗുണഭോഷപ്രശ്നമല്ല. മനുഷ്യന്റെ അറിവില്ലായ്മയുടെയും അറിവില്ലാ എന്നു അറിയാൻ കഴിയാത്തതിന്റെയും പ്രശ്നമാണെന്ന് ഇതു പഠിപ്പിക്കുന്നു. നോക്കുക ഇവിടെ പറയപ്പെടുന്ന 'ആളായ ദൈവം' എന്ന സങ്കല്പത്തെ ചരിത്രപരമായി പരിഹാസത്തിനു പാത്രമായതിന്റെ സാക്ഷ്യം പാശ്ചാത്യമാണ്. ഏകദൈവവിശ്വാസമില്ലാത്ത ഭാരതീയർ തികഞ്ഞ കോളനീവത്

കരണത്തിനു വിധേയമായ അനുകരണാത്മകതയാണ് ഈ സംജന്യയുടെ രാഷ്ട്രീയവിവക്ഷകൾ തങ്ങളുടെ ജീവിതവ്യവഹാരത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ തുറന്നുകാട്ടുന്നത്. ഇനിയുമുണ്ട് ആൾദൈവ സംസ്കാരം ഒരു കൾട്ടായി, അയുക്തികമായി, സ്ഥാപനവൽകൃതമാവുന്നതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ.

അശരീരിയിൽനിന്നും ദൈവപ്രതിനിധാനം ശരീരിയാവുമ്പോൾ (വചനം രക്തവും മാംസവുമായുമ്പോൾ) ഗ്രഹണാസ്പദമായ നിമിത്തങ്ങൾ വേണ്ടിയിരുന്നു. അത്തരം നിമിത്തങ്ങൾ ഗ്രഹണപ്രക്രിയയുടെ പലതലങ്ങളിലൂടെ വികസിച്ചു മരണാനുഭവത്തിലും ഉയിർപ്പിലും വരെയെത്തുന്നു. അതുകൊണ്ട് ആളായി മാറിയ ദൈവത്തെ അറിയുവാൻ അദ്ഭുതകർമ്മങ്ങൾ മുതൽ മൂന്നുരക്തളായി എഴുതപ്പെട്ട വിധിയുടെ നിർവ്വഹണമെന്ന നിലയിലെ കുരിശാരോഹണംവരെയും അവിടെ നിമിത്തങ്ങളായി. തിരുഹിതത്തിന്റെ ജനമനസ്സിലെ സാക്ഷ്യങ്ങളായി. മാത്രവുമല്ല ജനതകൾക്കിടയിൽ വാക്കായും നിശ്ശബ്ദമായും കർമ്മരൂപത്തിലും ദൈവപുത്രനു പറയാനുണ്ടായിരുന്നത് - ഞാനാണ് ദൈവം - എന്നതായിരുന്നു. അതായതു ഞാനാണ് ദൈവപുത്രൻ എന്ന സ്വയം ഭാഷണത്തിന്റെയും അതിനുള്ള നിമിത്തങ്ങളായുള്ള ജീവിതത്തിന്റെയും നിരന്തരസംഭവങ്ങളുടെ ആഖ്യാനമാകുന്നു അവിടെ ദൈവചരിതം. ആഖ്യാനത്തിന്റെ വിശ്വാസരീതിയിലുള്ള നിർവ്വഹണം ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോഴുള്ള നിരന്തരമായ നിന്ദയും ഒടുവിലെ തിരിച്ചറിയലുമാണ്. ഇവിടെയാണ് ദൈവത്തിന്റെ ശരീരം ഞാൻ ദൈവമാണ് എന്നു സ്വയം സംസാരിക്കുന്ന അവസ്ഥ. പക്ഷേ, അദ്ഭുതപ്രവൃത്തികളിലൂടെ വെളിപാടുതരുന്നതും ഞാനാണ് ദൈവം എന്നു പറയുന്നതുമായ ആൾദൈവസംസ്കാരം ഭാരതീയർക്ക് അപരിചിതമാണ്. ആൾദൈവ സംസ്കൃതിയെ സംബന്ധിച്ച വിവരണങ്ങൾപോലും കോളനിവൽകൃതമായതാണെന്നതിന്റെ യഥാർത്ഥ ചിത്രമാണ് ഇവിടെ വെളിവാകുന്നത്.

ദൈവശരീരത്തെ തിരിച്ചറിയുന്നതിലെ കുറ്റബോധംപോലും ആൾദൈവം എന്ന സംജ്ഞ ഉന്നയിക്കുന്നുണ്ട്. ദൈവപുത്രന്റെ ആത്മബലി വിശ്വാസാനുഷ്ഠാനമാകുമ്പോഴും ആദികാലംമുതലേ പാപാത്മകമെന്നു വിശ്വാസം ബോധിപ്പിക്കുന്ന ജീവിതം തുടരുന്നു. അയുക്തികമായ ചില മതവിശ്വാസവ്യത്യാസങ്ങളിൽ ഇതു ചിലപ്പോൾ സവിശേഷ മാനസികഘടനകളിൽ കുറ്റബോധമായി പരിണമിക്കാം. മേൽവിവരിച്ച രീതിയിലെ വിശ്വാസ താദാത്മ്യം ദൈവശരീരവുമായുള്ള മാനസിക സന്നിവേശത്തിനു കാരണമാവാം എന്നിട

ത്താണ് മാൻ ഓഫ് ഗോഡ് സിൻഡ്രോം പ്രസക്തമാവുന്നത്. തുടരുന്ന പാപങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുവാനുള്ള ദൗത്യം സംതുലനസ്ഥിതി വെടിഞ്ഞ മനസ്സിൽ താനാണ് ദൈവമനുഷ്യൻ എന്ന രീതിയിൽ പ്രതിഫലിക്കപ്പെടാം. ഇവിടെ പ്രധാനമായ ഒരു വസ്തുതയുണ്ട്. ആൾദൈവ സംസ്കൃതിയുടെ ചിഹ്നമായി മനുശാസ്ത്രകേന്ദ്രങ്ങൾ എടുത്തുപറഞ്ഞ മനോവൈകല്യംപോലും പാശ്ചാത്യവിശ്വാസസംഹിതയിൽനിന്നും പഠിച്ചുനട്ടതാണ് എന്നതാണത്. മനുശാസ്ത്രവിജ്ഞാനത്തെപ്പോലും അതിന്റെ ശാസ്ത്രീയാടിത്തറയ്ക്കു നിരക്കാത്തവിധം മാറ്റിമറിക്കുന്ന ആപത്കരമായ കോളനിവൽകൃത കാഴ്ചപ്പാടാണ് ആൾദൈവം എന്ന സംജ്ഞ വെളിവാക്കുന്നത്.

സങ്കല്പങ്ങളിലെയും ആശയങ്ങളിലെയും കോളനിവൽകരണത്തെക്കുറിച്ച് ആഴത്തിൽ പഠിക്കുന്ന കേരളത്തിലെ പുരോഗമന സമൂഹം വിശ്വാസത്തിൽ പാശ്ചാത്യാനുകരണത്തിനു വിധേയമായി രൂപപ്പെടുത്തിയ ഈ പ്രതിലോമകരമായ സംജ്ഞ അദ്വൈതവേദാന്തചിന്തയുടെ സ്വതന്ത്രവും തനതുമായ ശിലകളാൽ പടുത്തുയർത്തപ്പെടുന്ന മാതാ അമൃതാനന്ദമയിമാംപോലെ ഒരു സ്ഥാപനത്തിന് ഉചിതമല്ലെന്നു പാശ്ചാത്യബോധത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോയിട്ടില്ലാത്തവർക്കെങ്കിലും മനസ്സിലാവും. ആസ്തികവും നാസ്തികവുമായ ചോദ്യോത്തരങ്ങളിലൂടെ സ്മുടം ചെയ്യപ്പെട്ട ഭാരതീയന്റെ ദൈവസങ്കല്പത്തെ നിരാകരിച്ചു സകലവും അടിയാറവച്ചു പാശ്ചാത്യവിശ്വാസത്തെ വിഴുങ്ങുന്ന ഇടപാട് ഇനിയെങ്കിലും നമ്മുടെ ബുദ്ധിജീവിസമൂഹം തിരിച്ചറിയണം. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഭാരതീയമായ അദ്വൈതചിന്താപദ്ധതിയെ പിൻതുടരുന്ന ആചാര്യന്മാരെ അടുത്തുനിന്നു പഠിക്കണം. അവരുടെ പ്രസ്ഥാനങ്ങളെയും സാമൂഹിക പ്രവർത്തനങ്ങളെയും നിരീക്ഷിക്കണം. എന്നിട്ട് ഉത്തരവാദിത്വത്തോടെ പ്രസ്താവനകളുനയിക്കണം. അതുതന്നെ സംസ്കാരത്തിന്റെ ആവശ്യമാണ്. അതിനു ഹിന്ദുവെന്ന സ്വത്വബോധവുമാവശ്യമില്ല, ആസ്തികനെന്ന തലക്കെട്ടുമാവശ്യമില്ല. സഹിഷ്ണുതമാത്രം മതി. ൧൯൭൭